

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen.

(Folkeskolelovens forsøgsparagraf).

Fremsat den 3. oktober 1968 af *K. B. Andersen, Orla Møller* og *Karl Max Rasmussen*.

I lov nr. 160 af 18. maj 1937 om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 279 af 8. juli 1966, foretages følgende ændring:

I § 64, stk. 1, udgår 2. punktum.

Bemærkninger til lovforslaget.

Folkeskolelovens § 64 angiver mulighederne for at iværksætte forsøgsarbejde inden for folkeskolens rammer.

Denne lovbestemmelse bygger på erkendelsen af, at pædagogisk forsøgs- og udviklingsarbejde er et vigtigt middel til at forbedre undervisningen i overensstemmelse med nyindvundne pædagogiske erfaringer og med den pædagogiske forsknings resultater.

Det er nu 10 år siden, denne lovbestemmelse blev vedtaget. Den har virket til gavn for skolens udvikling, men den viser sig nu i stigende grad også at virke hæmmende og har derved fået en virkning modsat den tilsigtede.

Den hæmmende virkning skyldes § 64, stk. 1, 2. punktum, der lyder således: „For realafdelingens vedkommende kan kun sådanne afvigelser godkendes, som ikke har til følge, at elevernes muligheder for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller for rettigheder i andre henseender forringes“.

Denne bestemmelse låser arbejdet omkring realafdelingen fast på en sådan måde, at det er vanskeligt at foretage afvigelser fra de for denne skoleafdeling gældende forhold og inddrage den i forsøg vedrørende folkeskolens ældste årgange.

Dette kunne måske anses for at være rimeligt i 1958, da situationen var en ganske anden end i dag. Næsten alle 6.-7. klasser var delte, og der fandtes

ingen erfaringer med den senere praktiserede undervisning i 8.-10. klasserne. Erfaringerne fra forsøgene med udelte klasser herhjemme og i Sverige forelå endnu ikke.

I dag tegner situationen sig helt anderledes. I 1967-68 gik 86 pct. i udelte 6. klasser, og den hastige udvikling på dette område betyder, at vi om få år kun har udelte 6. og 7. klasser. I fortsættelse af denne udvikling er man nu inde på, at der er „grund til at antage, at det vil være rigtigt at udskyde en egentlig differentiering af eleverne (deling i klasser) så længe som muligt og utvivlsomt til efter udgangen af det 9. skoleår — — — — —“. „Derimod synes erfaringerne at tilskynde til, at man i skolen søger gennemført en differentiering om undervisningen — — — — —“ (Betænkning om undervisningspligtens udvidelse, 1968, s. 36), jfr. også Danmarks Lærerforening: „Folkeskolen — et oplæg til debat“, 1966, og foreningens henvendelse til folketingsudvalget for undervisning og uddannelse, september 1968.

Heraf følger, at der nu er et større behov for forsøgsarbejde på de klasse- og alderstrin, som også realafdelingen omfatter. En styrkelse og systematisering af forsøgsarbejdet er påkrævet, for at man kan få det nødvendige erfaringsgrundlag for en skolereform. Men § 64 i folkeskoleloven giver ikke i sin nuværende formulering mulighed for at gennemføre forsøg med undervis-

ningsdifferentiering for realafdelingens elever, idet bestemmelsen forudsætter, at realafdelingen opretholdes som isoleret skoleafdeling med en fast fagrække, et bestemt pensum, en ganske bestemt eksamen og med kun meget ringe muligheder for elevernes eget valg af fag.

Med dette forslag foreslås, at folkeskolelovens § 64 ændres således, at stk. 1, 2. punktum, bortfalder.

Ved en sådan ændring bliver det muligt at få

iværksat den erfaringsindsamling, som et systematisk forsøgsarbejde inden for de højere klassetrin ved en kommunes skoler kan give, og som er påkrævet som forberedelse til den skolereform, hvis struktur begynder at tegne sig i disse år, og som går ud fra vores viden om elevernes individuelle behov og ønsker og peger mod en gennemført undervisningsdifferentiering efter opgivelse af den hidtidige form for elevdifferentiering.

Bilag.**Folkeskolelovens § 64, stk. 1.***Gældende formulering:*

Undervisningsministeren er bemyndiget til for kommuner, der ønsker iværksat et forsøgsarbejde inden for folkeskolen, at godkende sådanne hertil sigtende afvigelser fra de i denne lovs afsnit II og III indeholdte bestemmelser angående folkeskolens (hovedskolens og realafdelingens) ordning og undervisnings ordning og omfang, som vil være forenelige med fastholdelsen af folkeskolens mål. For realafdelingens vedkommende kan kun sådanne afvigelser godkendes, som ikke har til følge, at elevernes muligheder for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller for rettigheder i andre henseender forringes.

Efter lovforslaget:

Undervisningsministeren er bemyndiget til for kommuner, der ønsker iværksat et forsøgsarbejde inden for folkeskolen, at godkende sådanne hertil sigtende afvigelser fra de i denne lovs afsnit II og III indeholdte bestemmelser angående folkeskolens (hovedskolens og realafdelingens) ordning og undervisnings ordning og omfang, som vil være forenelige med fastholdelsen af folkeskolens mål.